

Forslag fik af det ærede Medlem, og jeg tror, det var en Kritik ud over alle Grænser. — Af det ærede Medlem fra Odense (Christiansen) fik jeg heller ikke megen Støtte, det skal jeg villig indrømme; men hans Modtagelse af Lovforslaget var dog ikke af den Bestaffenhed som den, det ærede Medlem fra Aalborg Amt fremkom med. Det synes dog, som der kunde skimtes gennem det ærede Medlem fra Odenses Udtalelser, at der kunde være Tale om en Forhandling om Sagen, og at der ligger et Princip i Forslaget, som han vilde være med til at optage, naar det kunde ske i en forandret Stikfelse. Det kan jeg forstaa, selv om jeg ikke billiger de Bemærkninger, det ærede Medlem fremkom med. Han tordnede jo temmelig stærkt mod Strejker og den Slags Ting, som slet ikke foreligge. Jeg skal dog sige, at naar der er Arbejdere, som have strejket, fordi de kun fik 3 Kr. om Dagen, som det ærede Medlem fremdrog som Parallel over for mine Udtalelser om de 73 Dre om Dagen, saa kan det meget godt være, men man maa saa ogsaa tage Arbejdsforholdene i Betragtning. Naar det kommer til Strejke, fordi Arbejderne kun have 3 Kr. om Dagen, kan det være, at det er Arbejdere, som kun have Arbejde en meget kort Tid. Vi kunne ikke altid regne, at de Arbejdere, som have 3 Kr. om Dagen, have Arbejde hele Aaret rundt; der er mange, som maa gaa det halve Aar uden at bestille noget, og saa er sandelig 3 Kr. om Dagen i den øvrige Tid kun lidt. Hvis vi imidlertid skulde diskutere disse Forhold, kunne vi vel i alt Fald være enige om, at vi kunde komme meget for vidt. Det foreliggende Spørgsmaal kan ses fra mange forskellige Sider; men i et tror jeg, det ærede Medlem er enig med mig, og det er, at Forholdet mellem Arbejdstøbere og Arbejdere er løst, uholdbart og slet, og jeg tror det ærede Medlem er enig med mig i at arbejde for, at det kan blive noget anderledes, end det er. Naar jeg har fremdraget i Dag, at der er Licitationer, hvor Priserne nedtrykkes saaledes, at Arbejdsgiverne, hvis de overhovedet skulle gennemføre Arbejdet, maa bryde de Prisfiranter, som ere tilvebragte mellem dem og Arbejderne, saa tror jeg dog, at det ærede Medlem vilde have været med til at støtte mig i den Betragtning, at Stats- og kommunalt Arbejde ikke burde være Marfag i det. Det ærede Medlem sagde, at han vilde ikke være med til at forbyde Licitationer. Jeg har jo netop sagt, at der jo slet ikke er Tale om at forbyde Licitationer, aldeles ikke; det er vel vort principale Standpunkt, men ved Siden deraf ville vi i alt Fald se at faa bedre Forhold,

saaledes at Stat og Kommune ikke skulle komme til at deltage i dette, som jeg kalder Smudskonkurrence. Naar en Mand gaar hen og gør Tilbud paa et Stykke Arbejde for en Betaling, som han ved, han ikke kan gennemføre uden at trykke Arbejdslønnen ned til det mindst mulige, til et uforvarligt Minimum, saa siger jeg, at det er Smudskonkurrence, og deri burde Stat og Kommune ikke gøre sig skyldige. Alle disse Stræmmebilleder, der ere stillede op mod dette lille Forslag, tror jeg, ingen Steder have hjemme. Jeg tror, at naar man vil, lader det sig realisere, og naar det ærede Medlem fra Aalborg, som jeg i øvrigt ikke vil indlade mig i Detailler med, sagde, at det slet ikke lader sig gøre med Hensyn til Affordarbejde og Daglønssarbejde, er det slet ikke Tilfældet. Det lader sig gøre; der er næsten intet Sag, undtagen det har bestemte Priser, enten de saa beregnes efter Afford eller Dagløn eller hvorledes det nu gøres (Christiansen: Ja, men de holde den ikke!) Det blive de sandelig nødte til; de kunne jo bindes ved Kontrakt. Forslaget er slet ikke uigennemførligt, men det er efter min Opfattelse kun den humane Følelse, der mangler. Er den der, kan der gennemføres værre Ting end dette. Men som sagt, jeg skal slutte med at sige, at det Onske, som det ærede Medlem fra Aalborg (Gramsen) kom med, om at vi skulde tage Forslaget tilbage, kan jeg ikke imødekomme, men maaste han kan faa det bort ad anden Vej.

Judenrigsministeren (Singerslev):

Et Par Bemærkninger anser jeg det for rigtigt at gøre straks til den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Hørdum). Han var meget tilbøjelig til at tage til Indtægt den Anerkendelse, jeg har givet af, at Licitationsvæsenet havde fine Mangle og Fejl. Det har jeg udtalt, og, som han minde om, har Konseilspræsidenten udtalt ved Lejlighed noget lignende, og det ville vist samtlige Ministre udtale. Men deraf, at man erkender dette og er villig til at søge Væmpelser i Licitationsvillkaarene, i Principet for Licitationerne, som de nu udvæses, følger jo ikke, at man kan gaa bort fra dem. Naar det ærede Medlem siger: Hvorfor kan Staten ikke komme i Besiddelse af det Apparat, som dertil er fornødent, skal jeg svare: For det første fordi det vilde være meget vanskeligt at faa Rigsdagen til at erkende Berettigelsen af dets Omfang, og det vilde blive et meget stort Apparat; der er jo Tider, hvor man har Brug for det, og andre, hvor man ikke har det — Bygnings- og Jærnbaneanarbejder væklsle jo. Det vilde da til Tider være lidt